

KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ PERSONEL DAİRE BAŞKANLIĞI

Temizlik ve Hijyen, Sosyal Davranış Kuralları
Eğitimi

Kamusal ve Toplumsal Yaşamda Sosyal Davranış Kuralları

Hazırlayan
Dr. Aydođan AYDOĐDU
Kastamonu 2022

Kamusal ve Toplumsal Yaşamda Sosyal Davranış Kuralları

Konu Başlıkları

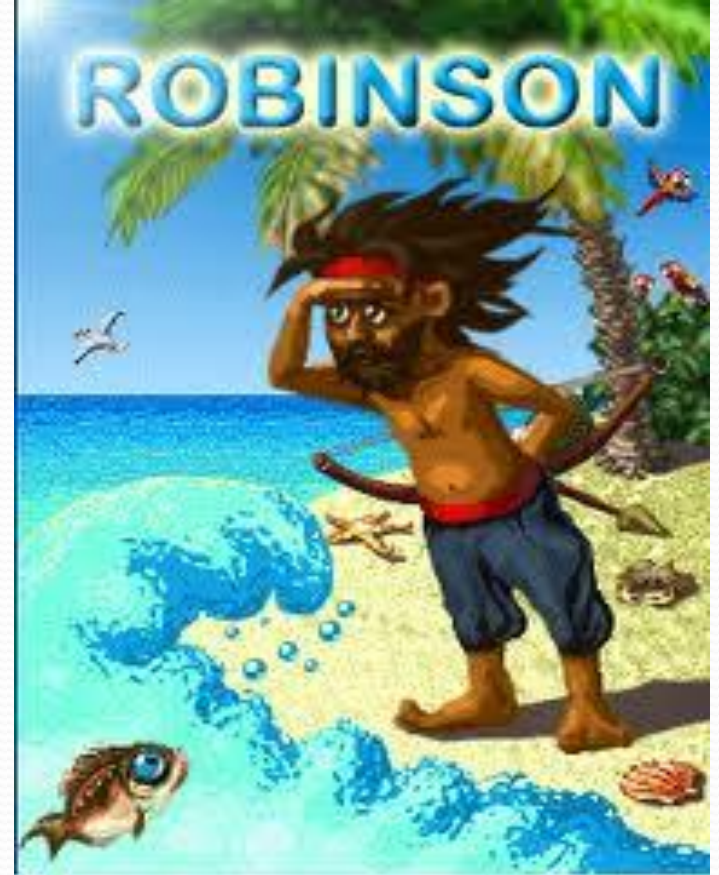
- Giriş
- Protokol Kavramı
- Protokol'ün Tarihçesi
- Protokol Kurallarının Önemi
- Protokol Kurallarını Amacı
- Protokol Kurallarının Kaynakları ve Dayanakları
- Görgü, Nezaket, Zarafet Kavramları
- Toplumsal Yaşamı Düzenleyen Sosyal Davranış Kuralları
 - İki sihirli kavram «Teşekkür ve lütfen»
 - Ad ile çağırma
- Ayağa kalkma
- Selamlaşmalarda Görgü Kuralları
- Tanışma ve tanıştırma, ilkeler
 - El sıkma (tokalaşma)
 - El sıkmada ilk hareket
 - El sıkma kuralları
- El öpme
 - Kimlerin eli
 - Nasıl
 - Nerede
- Kadın erkek ilişkilerinde nezaket ve görgü
- Taşıtlarda davranış
- Asansörde
- Manto tutma
- Sinema, Tiyatro ve Operada Görgü

Kamusal ve Toplumsal Yaşamda Sosyal Davranış Kuralları

Sunum Hedefleri

- Protokol Kavramının İrdelenmesi
- Protokolün Tarihçesinin Anlaşılması
- Protokol kurallarının öneminin ve amacının irdelenmesi
- Protokol Kurallarının Dayanaklarının Anlaşılması
- Görgü, Nezaket ve Zarafet Kavramlarının İrdelenmesi
- Toplumsal Yaşamı Düzenleyen Sosyal Davranış Kurallarının irdelenmesi

- Yalnızlık Allah'a (C.C.) özgü bir olgudur.
- İnsanoğlu yapısı gereği diğer bireylerle bir arada yaşamını sürdürür.
- Daniel Defoe'nin masalsı Robinson Crusoe romanında bile kahramanımız düştüğü adadan korsanlar yardımıyla uygarlığa dönüş yapmıştır.

GİRİŞ

- İnsanlar toplu yaşamalarının bir gereği olarak kurumsal yapıları oluştururlar.
- Bu yapıların sağlıklı işleyebilmesi için düzenleyici bazı kurallara gereksinim duyulur.
- Bu kurallar insanlar arası iletişimin uyum içerisinde devamı için gereklidir.

İnsanoğlunun diğer bireylerle olan iletişimi bir etkileşimi doğurmaktadır.

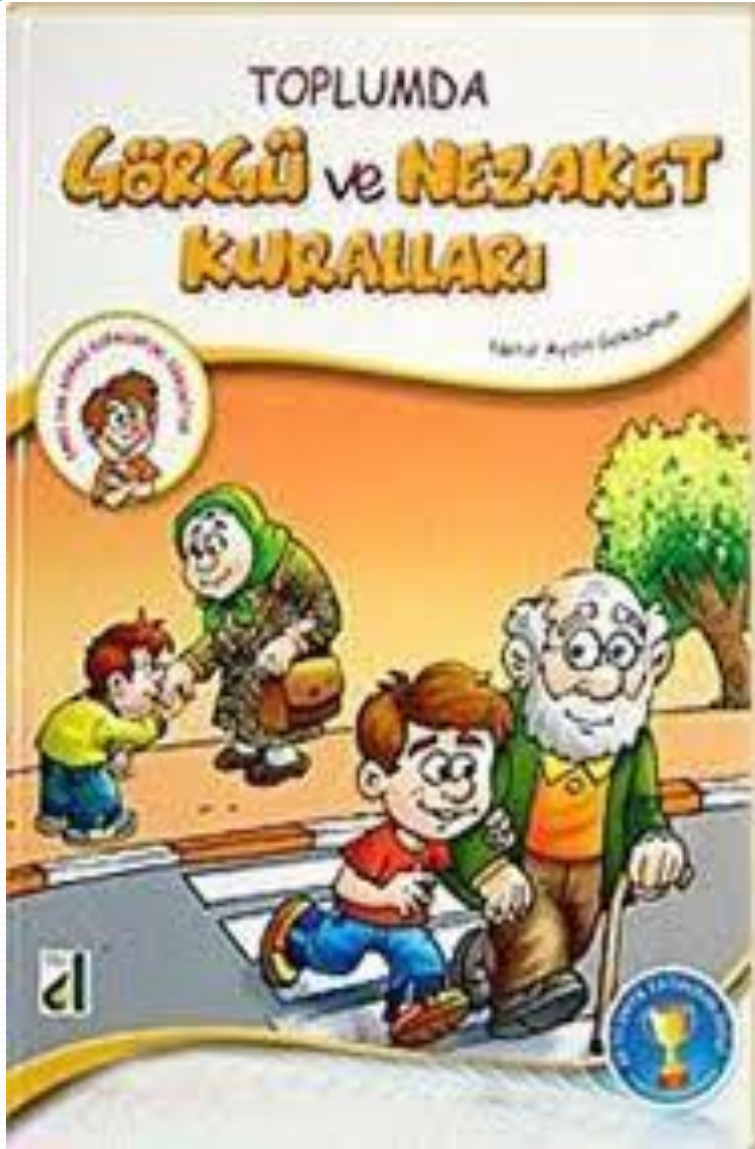
- Bu iletişim:
 - bireyden-bireye,
 - bireyden-gruba,
 - gruptan-topluluğa,
 - topluluktan-topluma,
 - toplumdandan-diğer toplumlara doğru çok yönlü etkileşimleri de beraberinde getirmektedir.

Toplumsal Yaşamı Düzenleyen Temel Olgular

- Günlük yaşamımızı düzenleyen temel olgular başlıca Hukuki düzenlemeler ve Sosyal Davranış kuralları olmak üzere iki ana başlık altında sınıflandırılabilir.
- Hukuk, çok farklı alt başlıklara bölünmüştür.
 - Anayasa Hukuku,
 - Medeni Hukuk,
 - Ticaret Hukuku,
 - Ceza Hukuku başlıcalarıdır.
- Hukuk ayrıca ulusal ve uluslararası hukuk olarak da incelenmektedir.

Görgü, Nezaket, Zarafet ve Protokol Kavramları

- Günlük yaşamımızı düzenleyen olgulardan bir diğeri ise Sosyal Davranış Kurallarıdır.
- **Bir toplumda insan ilişkileri ve tüm sosyal etkinlikler karşılıklı saygı, görgü ve nezaket kuralları temelinde düzenlenir.**
- Toplumda saygın, olumlu ve uyumlu yaşamak için görgü ve nezaket kurallarının tüm bireylerce bilinmesi ve uyulması gerekmektedir.

- Çeşitli etkenlerle ortaya çıkan görgü ve nezaket kuralları sosyal yaşamın her evresinde yer alır.
- Sosyal davranış kuralları olarak da tanımladığımız bu temeller üzerine resmi ve diplomatik protokol kuralları oluşmuştur.
- Tüm bu kurallara kısaca protokol denir. Protokol bazı kaynaklarda «*Sosyal Etiket*» olarak da adlandırılmaktadır.

PRO TO COL

- Geniş anlamda, devlet geleneklerinde, uluslararası ilişkilerde, sosyal davranış kurallarında, kamu ilişkilerinde, törenlerde, resmi ilişkilerde **nezaketi** temel alan bir sanatın, bir tekniğin uygulanmasına denir.
- Dar anlamda ise kamu belgelerinin aslı, uluslararası konferansların, anlaşmaların tutanaklarına verilen addır.

Protokol'ün Tarihçesi

- Protokol için kesin bir tarihçe ortaya koymak olanaklı değildir.
- Ancak protokol kurallarının temelini oluşturan görgü ve nezaket olguları insanlık tarihi kadar eskidir denilebilir.
- Uzmanlar ve tarihçiler, diplomasinin ilk çağlarda, yazılı tarih öncesinde var olduğunu söylemektedirler.
- Bu ifadeden hareketle protokolün, bir başka ifadeyle sosyal etiketin geçmişi İsa'dan önce 5.000 yılına dayandırılabilir.

Protokol'ün Tarihçesi

- İlk çağlarda mesaj taşıyanlar kutsal ve dokunulmaz sayılmaktaydılar.
- Mesaj getirip götürme işi ise bir diplomatik hareket olduğu kadar bir iletişim hareketi ve bir halkla ilişkiler hareketi olarak da kabul edilmektedir.
- Diplomasi yazarları;
“*diplomasinin doğuşu, ilk insan toplumlarınınin mesajı getireni yemektense mesajı dinlemeyi tercih ettikleri zamanlara kadar gidebilir*” demektedirler.

Protokol Kurallarının Önemi

- Toplum hayatını düzenleyen bu kurallara uymak, insan ilişkilerini geliştirir ve kişilerin mutlu olmasını sağlar.
- Görgü ve nezaket kurallarına günlük yaşamda uyum o toplumda bireye pratiklik sağlar, kişisel imajını tamamlar ve saygınlık kazandırır.

Protokol Kurallarının Önemi

- Toplum hayatında insan ilişkileri önemli bir yer tutar. Bu ilişkiler, belli kurallara dayanır.
- Bu kuralların bir kısmı hukuka, bir kısmı örf ve adetlere bir kısmı da inançlara dayalıdır.
- İnsan davranışları, hukuk kurallarına aykırı olursa, “***hata veya suç***”, örf ve adetlere aykırı olursa “***ayıp***”, inançlara aykırı olursa “***günah***” şeklinde değerlendirilir.

Protokol Kurallarının Önemi

- Protokol kuralları kurumların, kuruluşların, örgütlenmiş sosyal gruplarında karşılıklı ilişkilerini düzenler.
- Diğer yandan kamu alanında, özellikle de diplomatik alanda ve devlet törenlerinde protokol söz konusu olduğunda, şekil yönünden zorunlu olarak uyulması gereken kuralları belirtmesi nedeniyle protokol önemlidir.

Protokol Kurallarının Önemi

- Protokol, diplomasi söz konusu olduğunda egemen eşitliğini vurgulamanın, kimsenin alınmaması için gelenekselleşmiş kuralları uygulamanın adıdır.
- Neyin nerede, ne zaman yapılacağı, kimin nasıl, nereye davet edileceği, kimin nerede oturacağı, hangi şartlar altında hitap edileceği vb. birçok şey devletlerarası ilişkilerin evrimi içerisinde kurala bağlanmıştır
- Sayılan tüm bu konuların öngörülen biçimde karşılanması için protokol ve protokol kuralları büyük önem taşımaktadır.

Protokol Kurallarının Amacı

- Kamusal ve sosyal yaşamda devlete, kuruma ve kişiye layık olduğu önemi ve değeri vermek; bireysel, kurumsal ve ulusal onuru ve itibarı korumaktır.
- Bu nedenle devletler, kurumlar ve kişiler arasındaki tüm ilişkilerde protokol kurallarına uymak bir zorunluluktur.

Milliyet.com.tr » Gündem» Haber

13 Ocak 2010 - 01:30

İsrail'le 'alçak koltuk' krizi

İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısı'nın, "Kurtlar Vadisi" dizisine tepki için önceki gün parlamentoya çağırdığı Büyükelçi Çelikkol ile görüşmesinden önce gazetecilere İbranice "Bizim yüksek, onun daha alçak bir koltukta oturduğuna dikkat çekerim" demesi Ankara ile Tel Aviv arasında gerginliğe neden oldu

Tavsiye Et 1 Beğen Tweet +1 0 Pin it

Yorum: 71

DIŞ HABERLER SERVİSİ BAHAR BAKIR Ankara

İsrail Dışişleri Bakan Yardımcısı Danny Ayolon, "Kurtlar Vadisi Pusu" dizisinde İsrail ajanlarının bebek hırsızı olarak gösterilmesine tepki için Türkiye'nin İsrail Büyükelçisi Oğuz Çelikkol'u, İsrail Parlamentosu Knesset'e çağırdı. Ancak Ayolon görüşme öncesi basın mensuplarını da odaya davet edince, Çelikkol görüşmenin muhabirler çıktıktan sonra yapılmasını istedi. Ayolon ise

w.milliyet.com.tr

- **Alçak koltuk krizi** Ocak 2010'da İsrail Dışişleri Bakanı Yardımcısı Danny Ayalon Türkiye'nin İsrail Büyükelçisi Oğuz Çelikkol'u alçak bir koltuğa oturtup gazetecilere kendi dilinde bu farkı vurgulaması bir krize yol açmış idi.

- Protokol kurallarını doğuran bir çok kaynak vardır. Bununla birlikte en çok öne çıkanlar:
 - Hanedanlıklar,
 - Gelenek, görenek, örf ve adetler,
 - Yasa, yönetmelik ve yönergeler,
 - Uluslararası anlaşma ve geleneklerdir.
- Ülkemizde resmi protokol kuralları:
 - Yasama
 - Yürütme
 - Yargı erklerine dayanmaktadır.

Kamusal ve Sosyal Alanda Genel Kabul Gören Protokol Konuları

Kamusal alanda ve sosyal yaşamda uygulanan protokol konuları birçok kaynakta aşağıdaki bölüm başlıkları altında yer almakta ve açıklanmaktadır.

- * Protokol İlkeleri
- * Protokol Sıradüzenleri
- * Makam Protokolü
- * Bayrak Protokolü
- * Taşıt Protokolü
- * Toplantı Protokolü
- * Tören Protokolü
- * Konuşma Protokolü
- * Resmi Yazışma Protokolü
- * Yönetmelik Davranış Protokolü
- * İş Görüşmesi Protokolü
- * Sekreterlik Protokolü
- * Halkla İlişkiler Protokolü
- * Ziyaret Protokolü
- * Konuk Protokolü
- * Davet ve Ziyafet Protokolü
- * Kıyafet Protokolü
- * Sosyal Davranış Protokolü

Görgü ve Nezaket (Sosyal Davranış Kuralları)

- Sosyal davranış kuralları olarak da adlandırılan bu iki kavram toplumsal yaşamda her bireyin kişiliğine saygı göstermeyi gerekli kılar.
- Görgü ve nezaket kuralları belirli bir ortamda nasıl davranılacağını ortaya koyarak insan yaşamını kolaylaştırırlar.

Görgü

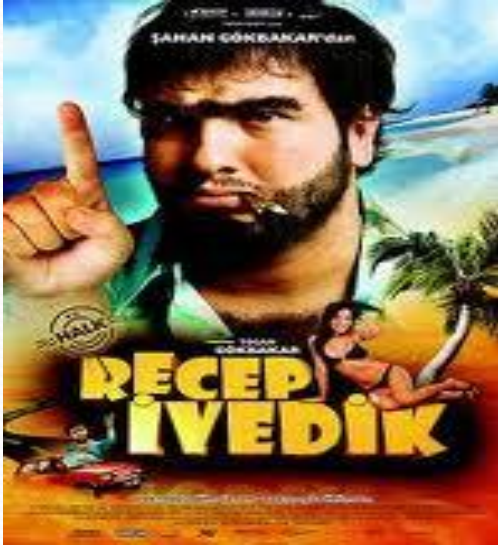
- Görgü, bir toplum veya kurumda uyulması gerekli kurallar bütünüdür.
- Bir başka ifade ile «**bir toplumun içinde var olan ve uyulması gereken saygı ve incelik kurallarına görgü denir**».

GÖRGÜ

- Toplumda bireyler arasındaki ilişkilerin düzenlenmesinden doğan töre, adet, gelenek-görenekler, din kuralları gibi görgü kuralları da yazılı olmayan normlardandır.
- Görgü kuralları örf ve adetlerin basit biçimi olarak da kabul edilmektedir.

Nezaket

Nezaket, toplum içerisindeki bireylerin birbirleri ile olan iletişimlerinde ve günübirlik işlerinde uymaları gereken ölçülü davranış kurallarıdır

Görgü ve Nezaket Kardeşliği

- Görgü ve nezaket kuralları bir Elma'nın iki yarısı gibi birbirinden ayrılmaz bir bütündür.
- Görgülü insan aynı zamanda naziktir.
 - Zira görgülü olmadan nezaket kurallarını yerine getirmek olanaklı değildir.
- Benzer biçimde nezaket sahibi bir birey de görgü kurallarını iyi bilir.

Zarafet, nezaket ve görgü kurallarını kişinin bakışı, duruşu, konuşma üslubu ile güzellik ve estetik anlayışına uygun olarak asaleti yansıtabilme yeteneğidir.

Sosyal Davranış Kuralları

- Toplumsal yaşamı düzenleyen hukuki kuralların yanında herhangi bir yaptırım bulunmamasına rağmen Sosyal Davranış Kuralları (SDK) da vardır.
- Öyle ki bu kurallar çok zaman hukuki kurallardan daha etkilidirler.
- Bunlar:

Toplumsal Yaşamı Düzenleyen Sosyal Davranış Kuralları

- Sihirli iki kavram; «teşekkür etme» ve «lütfen»
- Ad ile çağırma
- Ayağa kalkma
- Selamlaşma
 - Önce kimler selam verir
 - (Ev' Toplantısında selamlaşma)
- Tanışma ve Tanıştırma
 - Nasıl?
 - İlkeler
 - İzlenecek sıra
 - Tanışma ve tanıştırma da hitap
- El sıkma
- El öpme
 - Eli öpülecekler
 - Kadınların eli'nin öpülmesi
 - Eli öpülecek kadınlar
 - Nasıl
 - Yer
- Hediye alışverişi
 - Sıklık
 - Dikkat edilecek konular
 - Alma sırasındaki davranış
- Kadın erkek ilişkilerinde Nezaket ve Görgü
 - Taşıt araçlarında
 - Asansörde
 - Manto Tutma
 - Sinema, tiyatro ve opera'da

Birinci sunum burada bitti
Sabrınız ve dikkatiniz için çok teşekkür ederim.

Sorularınız?

Dr. Aydođan Aydođdu

